EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO

LAN ETA JUSTIZIA SAILA
Euskadiko Lan Ikuskaritza

DEPARTAMENTO DE TRABAJO Y JUSTICIA
Inspección de Trabajo del País Vasco

LANEKO ETA GIZARTE-SEGURANTZAKO IKUSKATZAILETZAREN JARDUKETAK EUSKADIN

2016. URTEA

Donostia kalea 1 – 01010 VITORIA-GASTEIZ
Tel.: 945 01 93 20 – Faxa: 945 01 94 15 – itpv@euskadi.eus

1. EAEren ESKUMENEKO IKUSKARITZA-JARDUNEKO ARLOAK

1.1. LANEKO SEGURTASUNA ETA OSASUNA

1.2. LAN-HARREMANAK

2. IKUSKARITZA-JARDUNEKO BESTE GAI BATZUK EAEn.

2.1. GIZARTE-SEGURANTZA

2.2. ENPLEGUA ETA ATZERRITARRAK

Sarrera

Estatuko Administrazio Orokorraren, Kataluniako Generalitaten eta Euskadiko Autonomia Erkidegoko administrazio orokorraren arteko lankidetza-hitzarmena, Laneko eta Gizarte-segurantzako Ikuskatzailetzaren Administrazioarteko Lankidetza Batzordea sortzen eta arautzen duena, eta Laneko eta Gizarte-segurantzako Ikuskatzailetzako Euskal Kontseiluaren – Estatuko Administrazio Orokorrak eta Euskadiko Autonomia Erkidegoak eratua– erabakiak aintzat hartuta, hona hemen Euskadiko Laneko Ikuskatzailetzak 2016 urtean egindako jarduketen emaitzak.

Euskadiko Laneko Ikuskatzailetzaren ikuskaritza-jarduketak Laneko eta Gizarte-segurantzako Ikuskatzailetza-sistema arautzeko Legearen (23/2015) 25. artikuluan adierazitako lankidetza- eta elkarlan-hitzarmenaren barnean egin behar dira, bere eskumeneko esparruan, eratutako zerbitzu publikoaren jarduna eta eraginkortasuna bermatuta, sistemaren kontzepzio bakarraren eta integralaren printzipioen arabera eta eragindako administrazio publikoen lankidetzaren eta partaidetzaren bitartez.

Horrenbestez, jardute-printzipio horri jarraitu zaio memoria honetan. Dena dela, memoria egoki aurkezteko antolatzean, Euskal Autonomia Erkidegoaren eskumen diren arloen inguruan egituratu da memoria, baina, halaber, gure funtzionarioek Estatuaren eskumen diren arloetan egindako jarduketei buruzko informazioa ere sartu da. Jardun horiek, hain zuzen, Estatuko Lan Ikuskatzailetzarekiko lankidetza-esparruaren barruan egin dira.

Lan Ikuskatzailetzak ofizioz sor dezakeen jarduera alde batera utzi gabe, Euskadiko jarduketetan kontuan hartu behar dira autonomia-erkidegoko lurraldean izaten diren erregu-jarduketen kopuru handia (salaketen ondorioz batez ere). Izan ere, Euskadiko gizarte- eta ekonomia-errealitatearen ezaugarri tradizionalek (industria-ehun zabala, sindikatze-maila altua, herritarren kontzientziazioa gizarte-eskubide eta -betebeharrekiko, eta administrazio publikoen gizartearekiko hurbiltasuna) egiaztatze- eta kontrol-jarduketak izatea eragiten dute, nahitaez.

1.1. LANEKO SEGURTASUNA ETA OSASUNA 2016

Lan-arriskuen prebentzioa Euskadiko Lan Ikuskatzaileetzaren jarduketaren zutabe nagusietako bat da, bai jokoan dauden ondasunen eta eskubideen garrantziagatik, bai prebentzioak kalitatezko enplegua lortzeko duen garrantziagatik.

Jardun horiek lehentasuna dute Lan Ikuskatzaileetzaren eginkizunen eta betebeharren barruan. Bi motatako jarduketak bereizten dira: batetik, erregu-jarduketak izan daitezke, langileen eta sindikatuen salaketek sustatuta egiten badira, eta bestetik, jarduketa planifikatuak, sektore jakin batzuetan kontrol-kanpaina zehatzak egiten baitira.

Emaitzak	2016
JARDUKETAK	9.246
ARAU-HAUSTEAK	449
GIZARTE-SEGURANTZARAKO ERREKARGU-PROPOSAMENAK	170
ERREKERIMENDUAK	2.412
ARAU-HAUSTEENGATIKO ZENBATEKOA	2.081.669 €
GELDIARAZPENAK	7
BISITALDIAK	1.684
ARAU-HAUSTEEK ERAGINDAKO LANGILEAK	2.968
LAN-ISTRIPUAK	318
IKERTUTAKO ISTRIPUETAN EGIAZTATUTAKO ARAU-HAUSTEEN KOPURUA	165

Hauek dira arlo horri buruzko datuak: **9.246 jarduketa** egin dira 2016an laneko segurtasunaren eta osasunaren arloan; **449 arau-hauste** detektatu dira; Gizarte Segurantzarako **170 errekargu-proposamen** egin dira, eta lan-arriskuen prebentzioaren kudeaketan zein laneko segurtasun-baldintzetan hautemandako akatsak zuzentzeko **2.412 errekerimendu**, nabarmentzekoa dena.

Proposatutako arau-hausteen **guztizko zenbatekoa 2.081.669 eurokoa da**.

Arau-hausteen batez besteko zenbatekoa: **4.636 euro**.

Era berean, langileen segurtasun edo osasunerako arrisku larri eta berehalakoa eragiten zutelako, lanak edo jarduerak **geldiaraztea** eragin duten **7** egoera detektatu ziren.

LANEKO SEGURTASUNAREN ETA OSASUNAREN ARLOAN 2016AN IKERTUTAKO GAIAK

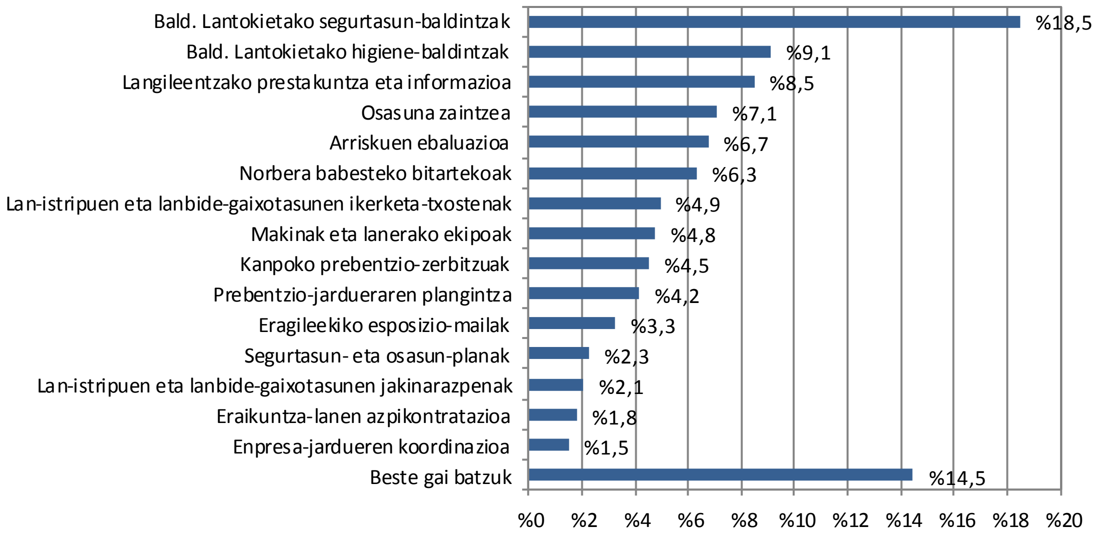

LANEKO SEGURTASUNAREN ETA OSASUNAREN ARLOAN 2016AN ZEHATUTAKO GAIAK

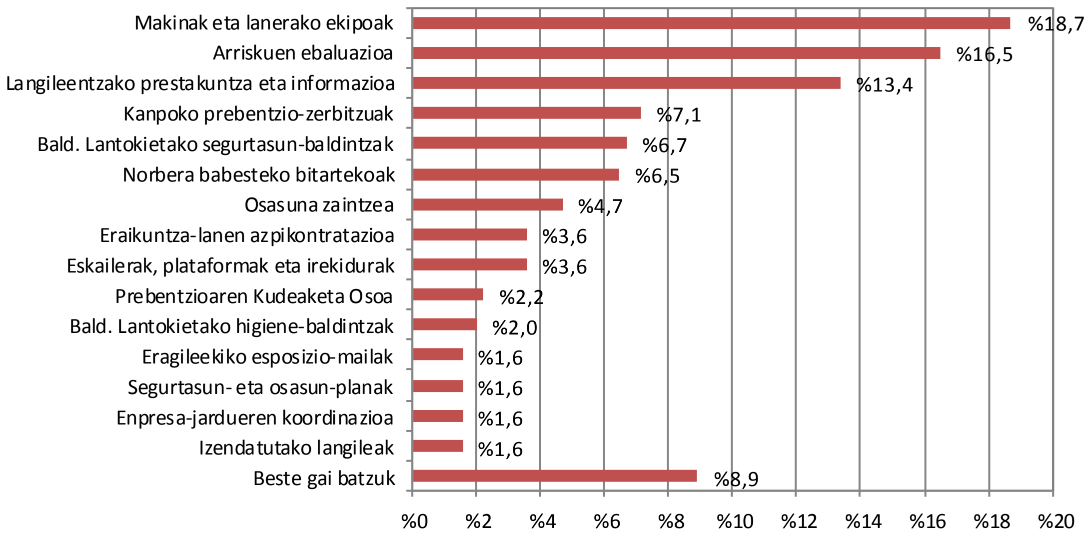

Zerrendan, 2016an laneko segurtasunaren eta osasunaren arloan egindako jarduketen xehetasuna adierazten da, bai eta hautemandako arau-hausteak eta egindako zuzenketa-errekerimenduak ere.

XEHETASUNA	JARDUK. KOPURUA	ARAU-HAUST. KOPURUA	ERREK. KOPURUA
Beste klabe batzuetan sartu ezin diren arrazoiengatiko lan istripuak eta lan-istripuak. In itinere	25	0	1
Lan-istripuen eta lanbide-gaixotasunen ikerketa-txostenak	457	0	22
Lan-istripuen eta lanbide-gaixotasunen jakinarazpenak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.2 eta 12.3 art.)	192	0	150
Bald. Lantokietako segurtasun-baldintzak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.4, 12.16 eta 17, 13.10)	1.707	30	321
Bald. Lantokietako higiene-baldintzak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.1 eta 4; 12.16 eta 17; 13.10 art.)	841	9	76
Eskailerak, plataformak eta irekidurak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.16.b eta f art.)	136	16	95
Komunak, aldagelak eta beste zerbitzu batzuk (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.4 eta 12.16.h art.)	65	1	25
Arrisku elektrikoak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.4; 12.16, 13.10 art.)	36	2	24
Suteak eta leherketak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.4; 12.16, 13.10 art.)	14	0	6
Makinak eta lanerako ekipoak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.5; 12.16, 13.10 art.)	441	84	239
Igotzea eta garraioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.16 art.)	24	0	10
Eragileekiko esposizio-mailak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.9, 13.16 art.)	302	7	48
Norbera babesteko bitartekoak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.16.f art.)	584	29	174
Larrialdi- eta ebakuazio-planak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.10 art.)	25	1	11
Lantokietako seinaleak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.4, 12.16.b y 13.10 art.)	40	1	20
Arriskuen ebaluazioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.1.b art.)	624	74	242
Prebentzio-jardueraren plangintza (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.6 art.)	385	5	167
Izendatutako langileak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.12, 15.a art.)	23	7	5
Bertako prebentzio-zerbitzuak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.15.a art.)	41	0	2
Kanpoko prebentzio-zerbitzuak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.15.a, 21 eta 22; 13.11 eta 12 art.)	419	32	80
Bertako prebentzio-zerbitzuaren kanpo-ikuskaritza (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.20 art.)	10	1	2
Langileentzako prestakuntza eta informazioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.8 eta 13.10 art.)	783	60	241
Osasuna zaintzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.2 eta 13.5 art.)	654	21	129
Dokumentu-betebeharrak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.5 eta 12.4 art.)	131	3	17
Langileen ordezkarien eskubideak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.11, 12 eta 19 art.)	32	2	20
Oinarrizko azterketa eraikuntzan (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.24.b art.)	38	1	1
Segurtasun- eta osasun-planak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.23 art.)	211	7	34
Aldibaterako baterako laneko enpresetako langileekiko betebeharrak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.18 art.)	2	0	0
Irekitzearen jakinarazpena (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.3 eta 12.25 art.)	123	3	6
16 - 18 urteko adingabeen babesa	37	0	7

XEHETASUNA	JARDUK. KOPURUA	ARAU-HAUST. KOPURUA	ERREK. KOPURUA
Amatasunaren eta bularra ematearen babesa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 13.1 art.)	53	0	23
Langileak lanpostu bateraezinetara atxikitzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.7 eta 13.4 art.)	33	2	14
Lan toxikoei, nekagarriei eta arriskutsuei buruzko txostena	16	0	3
Enpresaburuak lan-istripuak eta lanbide-gaixotasunak ikertzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.3 art.)	20	1	1
Enpresa-jardueren koordinazioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.13, 14 eta 24, 13.7 eta 8.a art.)	140	7	35
Prebentzioaren Kudeaketa Osoa	53	10	24
Eraikuntza-lanen azpikontratazioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 11.6 eta 7; 12.27, 28 eta 29; 13.15, 16 eta 17 art.)	168	16	21
Azpikontratazio-mailak gainditzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.27.c eta 28.b; 13.15.b eta 16.a art.)	125	5	5
Erantzukizuna saihesteko ituna (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 13.14 art.)	1	0	0
Prebentzioaren integrazioa Prebentzio-plana (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.1.a art.)	28	6	5
Prebentzio-baliabideak egotea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 12.15.b eta 13.8.b art.)	50	5	12
Arrisku psikosozialak	121	0	73
Arrisku ergonomikoak	32	1	19
Prebentzio-zerbitzuaren jarduketa, Zerbitzu-agindutik eratorritakoa, lan-istripuak eta lanbide-gaixotasunak barne.	2	0	1
Enpresa-jardueren koordinazioa (lantokiaren titularra ez den enpresaria)	1	0	1
Adingabeen babesa - 16 urtetik beherakoak	1	0	0

JARDUKETA ETA ARAU-HAUSTE NAGUSIAK

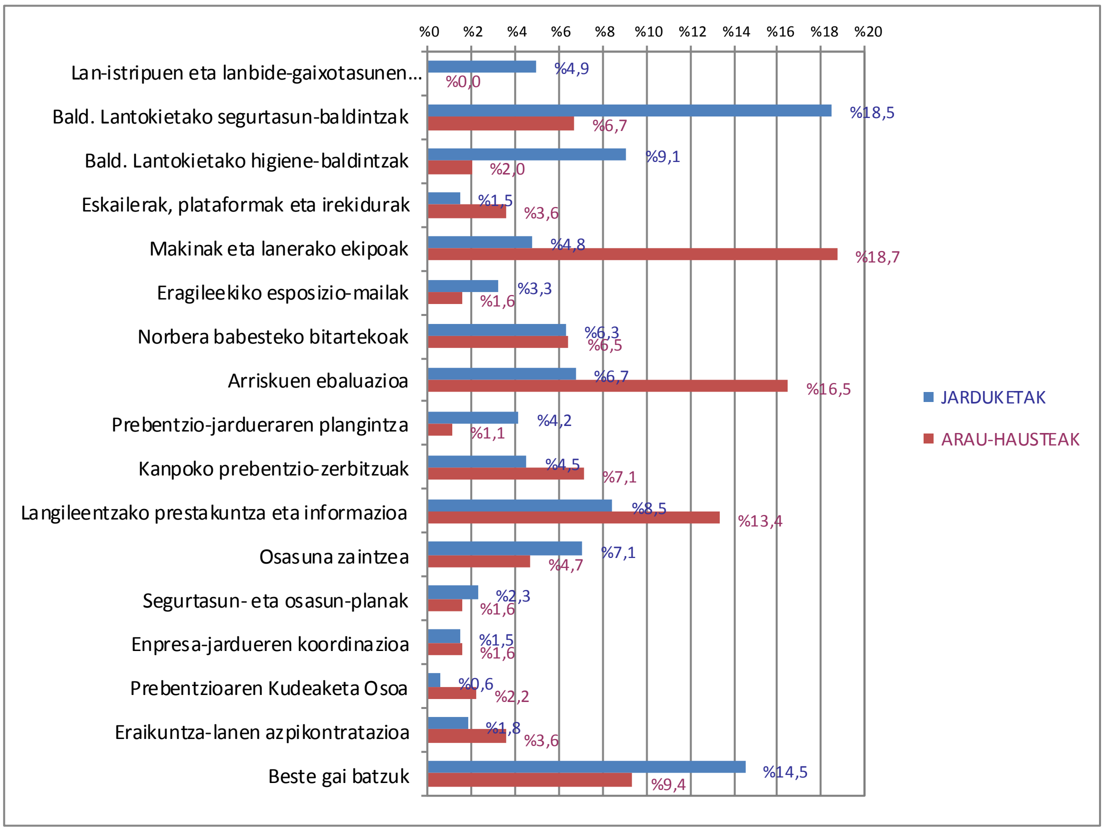

BANAKETA SEKTOREKA

Sektorea	EJSN	Jarduketak	Arau-hausteak	Errekerimenduak	Geldiarazpenak
LEHEN SEKTOREA	01-09	193	16	48	0
INDUSTRIA	10-39	2.024	160	698	4
ERAIKUNTZA	41-43	4.179	109	676	3
MERKATARITZA	45-47	772	61	315	0
GARRAIOA	49-53	427	23	107	0
ZERBITZUAK	55-96	1.621	80	551	0

1.2. LAN-HARREMANAK 2016

Arlo horretan, helburu nagusia kalitatezko enplegua lortzea da, lan-arloko indarreko legediarekin bat. Lan-arloan, hain zuzen, negoziazioaren bidez, enpresaren eta langileen eskubideak eta betebeharrak sortzen dira, lan-kontratuan islatzen direnak, eta lan-kontratu horiek legezko zein hitzarmenezko arauak betetzen dituztela egiaztatu behar da.

Laneko segurtasunaren eta osasunaren arloan bezala, lan-harremanekin lotuta egiten diren jarduketek bi abiapuntu izan ditzakete. Batetik, arlo horretan lan-baldintzei eta eskubideei buruz aurkezten diren salaketak eta, bestetik, programatutako planifikazioko jarduketak, dela sektore jakin batzuk kontrolatzeko egiten diren jarduketak, dela langileen lan-eskubide batzuei buruzko araudia betetzen dela egiaztatzearekin zuzenean lotutako jarduketak.

Nabarmentzekoak dira kontratazio-arloko iruzurraren zaintzara eta kontrolera bideratutako kanpainak, bai iraupenari dagokionez, enpresek premia iraunkor eta egonkorrak betetzeko behin-behineko kontratuetara jotzea ekiditen duelako, bai egindako lanaldia lan-kontratuan ezarritakoari dagokiola eta horrekin bat datorrela egiaztatzeari dagokionez, kontratuan adostutako lanaldi partzialek lanaldi osorik ez ezkutatzeko.

Jardun-arlo horretan, honako hauek nabarmendu behar dira: jurisdikzio-organoek, lan-agintaritzek eta Lan eta Gizarte Segurantzako Ikuskatzailetzaren laguntza teknikoa jasotzen duten beste erakunde eta organismo batzuek eskatuta egiten diren jarduketak, ikuskaritza-sistemaren araudian xedatutakoarekin bat.

Emaitzak	2016
JARDUKETAK	4.397
ARAU-HAUSTEAK	220
ERREKERIMENDUAK	841
BERRIKUSITAKO KONTRATUAK	21.771
ARAU-HAUSTEENGATIKO ZENBATEKOA	963.952 €
ALDATUTAKO KONTRATUAK	927
ARAU-HAUSTEEK ERAGINDAKO LANGILEAK	2.602
BITARTEKOTZA- ETA KONTSULTA-KOPURUA	75

Lan-harremanen arloan **4.397 jarduketa** gauzatu dira, eta **220 arau-hauste** aurkitu dira; horren ondorioz % 23,6ko hazkundea izan da aurreko ekitaldiaren aldean. Halaber, **841 ohartarazpen edo errekerimendu** egin dira, eta horrek ere jarduketa horien hazkundea izan dela esan nahi du, % 53,75ekoa baino handiagoa aurreko urtearekiko, hain zuzen ere.

Kontratazioaren arloari dagokionez, **21.771 lan-kontratu** baino gehiago berrikusi dira indarreko legeriaren araberako egokitasuna egiaztatzeko, aurreko ekitaldian baino ia % 319,48 gehiago alegia.

Arau-hausteengatiko guztizko **zenbatekoa 963.952 eurokoa** izan da. Beraz, % 45,09ko hazkundea izan da aurreko urteko guztizko kopuruarekiko.

Arau-hausteen **batez besteko zenbatekoa**: **4.381,6 euro**.

Aipatu behar da **aldi baterako 927 kontratu aldatu eta kontratu mugagabe bihurtu direla**. Jarduketa horien ondorioz, kontratu mugagabeen kopurua % 152 gehitu dira ikuskaritza-jardueraren bitartez.

LAN-ARREMANEN ARLOAN 2016AN IKERTUTAKO GAIAK

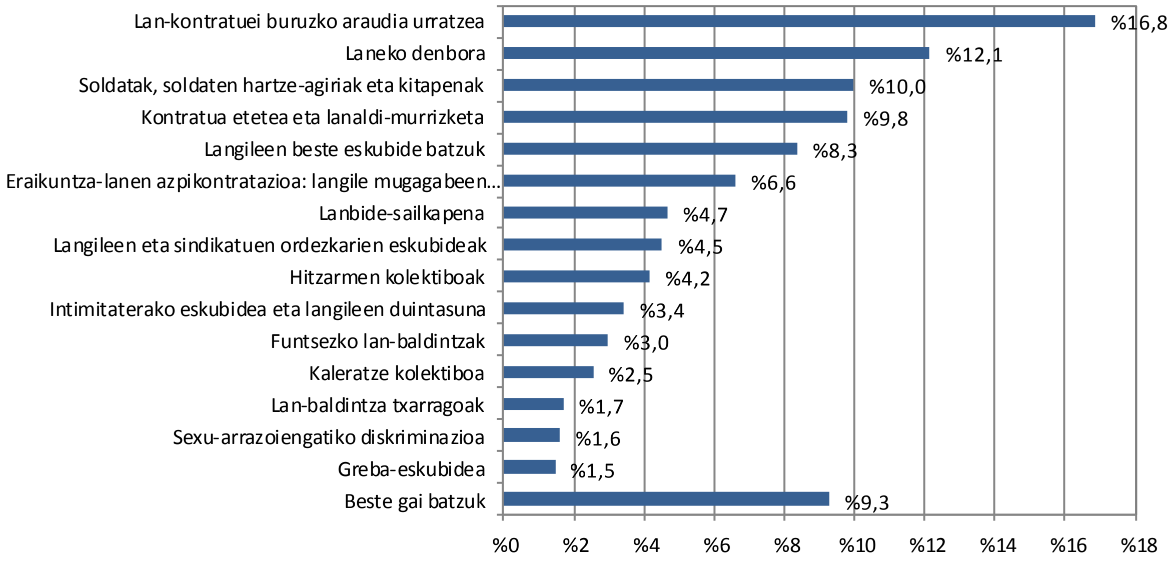

LAN-ARREMANEN ARLOAN 2016AN ZEHATUTAKO GAIAK

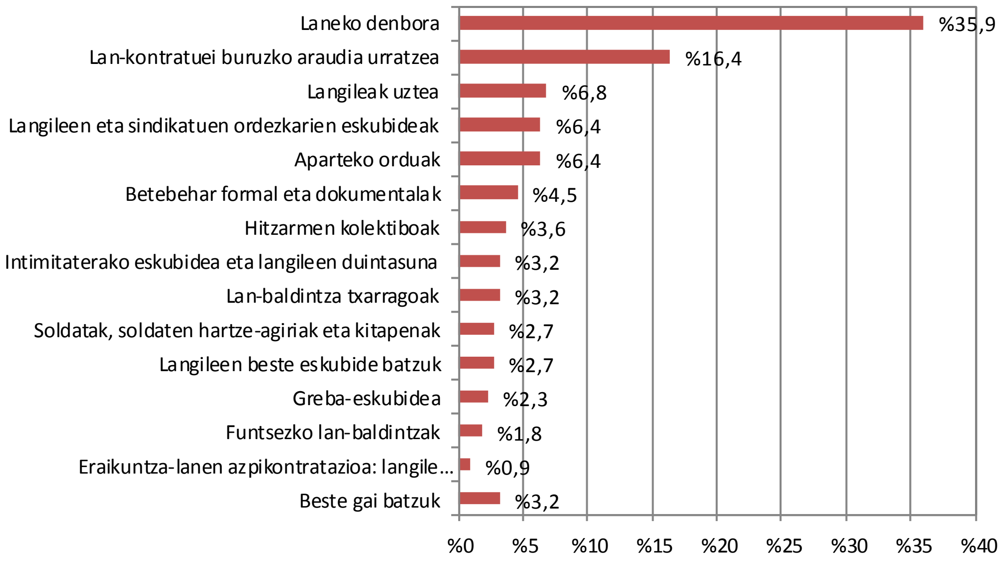

Halaber, Lan Ikuskatzailetzak arlo horretan egindako jarduketen, hautemandako arau-hausteen eta egindako errekerimenduen xehetasunak adierazi dira.

XEHETASUNA	JARDUK. KOPURUA	ARAU-HAUST. KOPURUA	ERREK. KOPURUA
Betebehar formal eta dokumentalak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 6. art.)	43	10	24
Lan-kontratuaren forma (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.1 art.)	29	1	6
16 - 18 urteko adingabeen lana	15	1	5
Sexu-arrazoiengatiko diskriminazioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.12 art.)	71	1	0
Diskriminazioa lanean, sexu-arrazoiengatik izan ezean (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.12 art.)	22	1	2
Intimitaterako eskubidea eta langileen duintasuna (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.11 art.)	151	7	14
Sexu-jazarpena (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.13 art.)	5	0	1
Soldatak, soldaten hartze-agiriak eta kitapenak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.3, 7.4, 7.10 eta 8.1 art.)	438	6	120
Lanbide-sailkapena	205	0	2
Pizgarriak eta lanpostuen balorazioa	1	0	1
Laneko denbora (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.5 art.)	534	79	265
Aparteko orduak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.5 art.)	61	14	21
Funtsezko lan-baldintzak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.6 art.)	131	4	4
Lekualdatzeak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.14 art.)	2	0	0
Langileak uztea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.2 art.)	62	15	0
Aldi baterako laneko enpresak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 18. art.)	6	1	0
Lan-kontratuei buruzko araudia urratzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.2 art.)	740	36	192
Lan-baldintza txarragoak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 art.)	75	7	12
Hitzarmen kolektiboak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.10 art.)	183	8	26
Langileen beste eskubide batzuk (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 art.)	367	6	30
Pentsio-planak eta -funtsak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.15 art.)	1	0	0
Kontratua etetea eta lanaldi-murrizketa	430	0	1
Kaleratze kolektiboa	112	0	2
Langileen Estatutuko 47. artikuluko prozedura ez baliatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.3 art.)	1	0	0
Langileen Estatutuko 51. artikuluko prozedura ez baliatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.3 art.)	4	0	0
Lantokia ixtea edo jarduera etetea eta berriz ez irekitzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.3 eta 8.9 art.)	2	0	0
Langileen eta sindikatuen ordezkarien eskubideak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.7, 7.8, 7.9 eta 8.6 art.)	199	14	64
Lekualdatutako langileak nazioz haraindiko prestazioan (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 10. art.)	13	0	0
Hauteskundeak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.7 art.)	2	1	2
Greba-eskubidea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.10 eta 8.10 art.)	64	5	1
Kooperatibak eta lan-sozietateak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 38. art.)	10	0	0
Txosten-eskaerak Lan-arloko jurisdikzioan	10	0	0

XEHETASUNA	JARDUK. KOPURUA	ARAU-HAUST. KOPURUA	ERREK. KOPURUA
Eraikuntza-lanen azpikontratazioa: langile mugagabeen proportzioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.16 art.)	290	2	21
Berdintasun-planak eta beste betebehar batzuk, Berdintasun Legea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.13 eta 8.17 art.)	57	1	21
Sexu-arrazoiengatiko jazarpen diskriminatzailea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.13 bis art.)	21	0	3
Jazarpen diskriminatzailea, sexu-arrazoiengatik izan ezean (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 8.13 bis art.)	10	0	1
Familia- eta lan-bizitza bateragarri egiteari buruzko eskubideak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 7.5 art.)	11	0	0
Hitzarmen kolektiboen legezkotasuna kontrolatzea	1	0	0
Adingabeen lana - 16 urtetik beherakoak	18	0	0

JARDUKETA ETA ARAU-HAUSTE NAGUSIAK

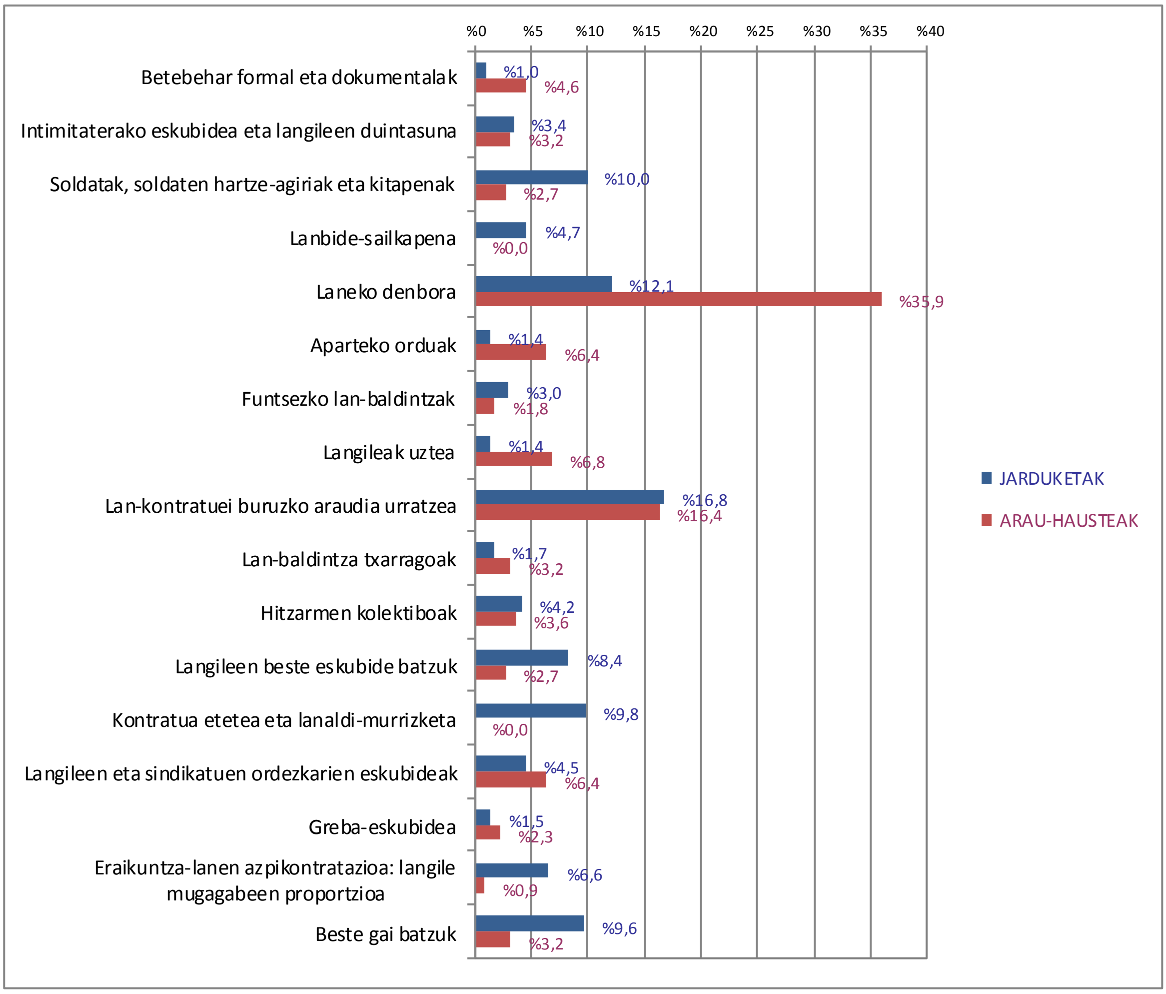

BANAKETA SEKTOREKA

Sektorea	EJSN	Jarduketak	Arau-hausteak	Errekerimenduak	Berraztertutako kontratuak
LEHEN SEKTOREA	01-09	32	4	10	37
INDUSTRIA	10-39	888	23	128	4.631
ERAIKUNTZA	41-43	631	22	94	11.217
MERKATARITZA	45-47	597	39	164	1.155
GARRAIOA	49-53	269	12	48	715
ZERBITZUAK	55-96	1.961	120	393	4.009

2.1. GIZARTE SEGURANTZA 2016

Sarreran aipatu bezala, jarraian dago **EAEko Lan Ikuskatzailetzako** Lan eta Gizarte Segurantzako ikuskatzaileek eta Enplegu eta Gizarte Segurantzako ikuskatzaileordeek Estatuko eskumenekin lotuta egindako jarduketei buruzko informazioa. Lan Ikuskaritzarako Sistemako lankidetzarako baterako planen barruan egindako jarduketak dira, indarreko legedian eta Laneko eta Gizarte Segurantzako Ikuskaritzaren Euskal Kontseiluak sinatutako hitzarmenetan xedatutakoarekin bat.

Dagokien zeregina gauzatuta, eragile horiek guztira **1.265 bisita** egin dituzte.

Emaitzak	2016
JARDUKETAK	6.294
ARAU-HAUSTEAK	106
ARAU-HAUSTEENGATIKO ZENBATEKOA	402.593,69 €
ERAGINPEKO LANGILEAK	224
LIKIDAZIO-ESPEDIENTEENGATIKO ZENBATEKOA	1.418.859,77 €
ERREKERIMENDUAK	185
ALTAK/BAJAK (GS eta eragindakoak)	311
BERRIKUSITAKO KONTRATUAK	1.019

Kontsultak eta aholkularitza honako gai hauei buruzkoak izan dira batez ere:

- Kotizazio-aldeak.
- Lan-denboraren gehikuntzak lanaldi partzialeko kontratuetan.
- Besteren konturako langileen afiliazioa eta alta.
- Betebehar formalak eta dokumentalak.
- Murriztapenak eta hobariak dituzten kontratuak.

Arau-hausteen %96 honela banatzen da:

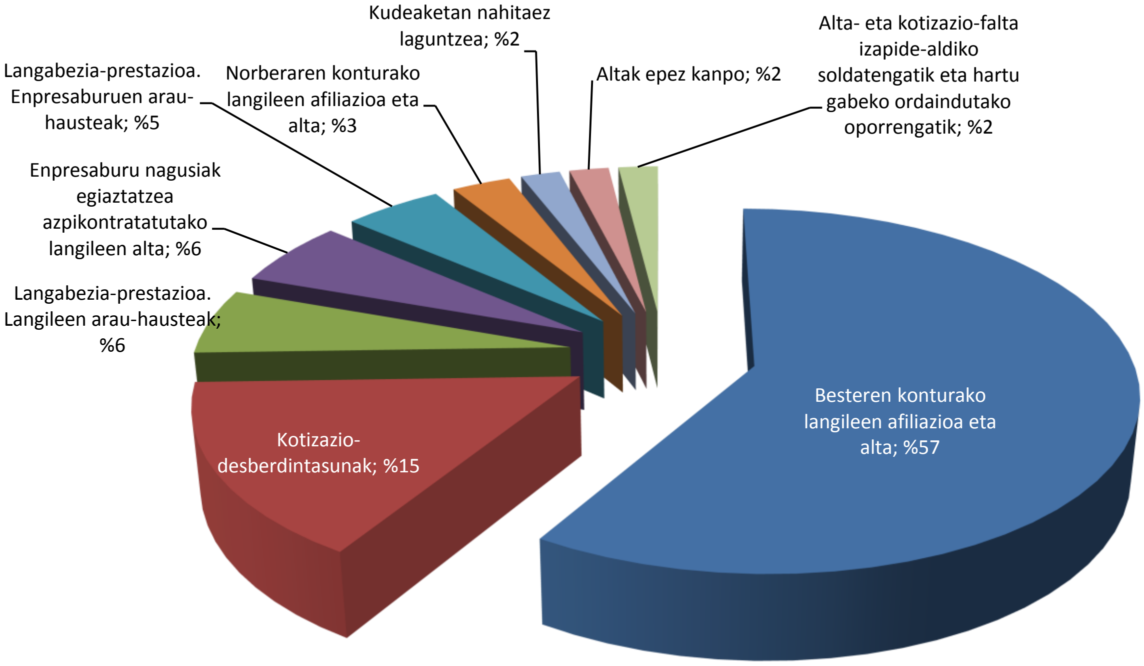

Gizarte Segurantzaren arloan 2016an egindako beste jarduketa batzuk:

	JARDUKETA KOPURUA	ARAU-HAUSTEEN KOPURUA
Besteren konturako langileen afiliazioa eta alta (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.2 art.)	1.928	60
Kotizazio-desberdintasunak, 10S eta 11S gakoak salbu (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.3 art.)	895	16
Langileei bajak jakinaraztea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 21.3 art.)	692	0
Norberaren konturako langileen afiliazioa eta alta (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.7 art.)	467	3
Betebehar formal eta dokumentalak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 21. art.)	384	0
Enpresen inskripzioa (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.1 art.)	359	0
Langabezia-prestazioa. Langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 26. art.)	226	6
Langabezia-prestazioa. Enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	183	5
Lan-denboraren gehikuntzak lanaldi partzialeko kontratuetan	159	0
Aldi baterako ezintasuneko prestazioak. Amatasuna, langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 25. eta 26. art.)	106	1
Ezintasun iraunkorreko prestazioak. Langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 25. eta 26. art.)	101	0
Erretiroko prestazioak. Langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 25. eta 26. art.)	101	0
Kontratu hobaridunak eta murrizketak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.9 eta 23.1.h art.)	100	0

	JARDUKETA KOPURUA	ARAU-HAUSTEEN KOPURUA
Aldi baterako ezintasuneko prestazioak. Amatasuna, enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	88	1
Ezintasun iraunkorreko prestazioak Enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	86	0
Erretiroko prestazioak. Enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	84	0
Kuoten zorpeko osoa. Likidazio-proposamenak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.b art.)	73	0
ABE sorospena. Langileen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 26. art.)	37	0
ABE sorospena. Enpresaburuen arau-hausteak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.a, 23.1.c eta 23.1.e art.)	35	0
Enpresaburu nagusiak egiaztatzea azpikontratatutako langileen alta (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.11 art.)	32	6
Itun irregularrak langileekin (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.d art.)	28	0
Erantzukizun-deribazioak ondorengotzei, taldeei, kontratei eta emakidei buruzko txostenagatik	27	0
Kontratu-etenaldiko edo lanaldi-murrizketako egoeran dauden langileak enplegatzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.j art.)	19	0
Prestakuntza jarraituagatiko hobariak (22.9 eta 23.1.h art.)	14	0
Datuak jakinaraztea eta informazioa helaraztea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.1 eta 23.1.g art.)	13	1
Afiliazio/alta bidegabeen ezeztapenak	10	0
Betebehar dokumentalak Enpresa-ziurtagiria ez ematea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.6 art.)	9	0
Kudeaketan nahitaez laguntzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.4 art.)	5	2
Likidazio-aktagatiko erantzukizun-deribazioak	5	0
Administratzaileen txostenagatiko erantzukizun-deribazioak	5	0
Lan-istripua edo lanbide-gaixotasuna dela-eta sortutako prestazioen kontingentziak zehazteko txostenak	5	0
Alta- eta kotizazio-falta izapide-aldiko soldatengatik eta hartu gabeko ordaindutako oporrengatik (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.12 art.)	4	2
Iruzurrezko kuota-murrizketengatiko aldeak (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.f art.)	3	0
Gizarte Segurantzako Erregimen Orokorraren kuotak kotizazio-dokumentuak aurkeztuta garaiz eta behar bezala ez aurkeztea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.3 art.)	3	0
Prestazioak ordaintzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.8 art.)	2	0
Altak epez kanpo (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.10 art.)	2	2
Kontratu-etenaldiko edo lanaldi-murrizketako kasuetan aldaketak ez jakinaraztea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.13 art.)	2	1
Kotizazio-oinarrien hazkunde bidegabea, langabezia salbu (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 23.1.e art.)	1	0
Gizarte-segurantzako edozein erregimeneko kuota finkoak garaz eta behar bezala ez ordaintzea (Lan arloko Arau Hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bateratuaren 22.3 art.)	1	0

2.2. ENPLEGUA ETA ATZERRITARRAK 2016

Aurreko atalean bezala, atzerritarren lan-arloko jarduketak Eusko Jaurlaritzaren eskumena ez badira ere, laburbiltzen diren jarduketak gure saileko langileek egin dituzte. Kontrara, lan-arloan egindako jarduketak erabat daude administrazio honen eskumenaren barnean, eta, ondorioz, bere lan-agintaritza, ondore guztietarako, LANBIDE, EAEko enplegu-zerbitzu publikoa da.

Enplegua eta atzerritarren arloko araudia betearazteko, gure ikuskatzaileek **761 zerbitzu-agindu** egin zituzten, eta **342 ikuskaritza-bisita**. Jarduera horiek, oro har, planifikatuta egin ziren. Horretarako, 2016an, Euskadirako berariazko kanpaina hauek egon ziren:

- ENPLEGUA ORO HAR SUSTATZEKO LAGUNTZEN KONTROLA
- MAHATSONDOAREN LABORANTZA
- ENPLEGU-ERREGULAZIOKO EGUNEN KONTROLA ETA EGIAZTAPENA
- KONTRATAZIOAREKIN ETA ENPLEGUA ESKURATZEAREKIN LOTUTAKO BETEBEHARRAK BETETZEAREN EGIAZTAPENA
- DIRU-SARRERAK BERMATZEKO ERRENTAREN ETA BESTEREN KONTURAKO SOLDATAK JASOTZEAREN BATERAGARRITASUNA EGIAZTATZEA
- LANERATZEKO ENPRESAK SORTU ETA HAIEI EUSTEKO LAGUNTZEN KONTROLA

Halaber, Estatuko Administrazio Orokorrarekiko ikuskaritzaren arloko lankidetza-planen barruan, estatu-mailako kanpaina hauek garatu dira:

- DESGAITUAK LANERATZEA
- EKONOMIA IRREGULARRA ETA ATZERRITARRAK OSTALARITZA
- EKONOMIA IRREGULARREKO EGOERAN DAUDEN ENPRESAK ETA ATZERRITARRAK -GARRAIOA –
- NEKAZARITZA-JARDUERAK
- HEZIKETA-KONTRATUAK ETA BESTE LAGUNTZA BATZUK
- ENPLEGU-AGENTZIA PRIBATUAK

Emaitzak	2016
JARDUKETAK	3.605
ARAU-HAUSTEAK	16
ARAU-HAUSTEENGATIKO ZENBATEKOA	76.015 €
LANGILEEN ARAU-HAUSTEAK	121
ERREKERIMENDUAK	29
LANGILEEN KONPROBAZIOAK	6.623

Hautemandako **arau-hauste** gehienen arrazoia **desgaitasuna duten pertsonak laneratzeko betebeharra ez betetzea** (desgaitasuna duten pertsonentzako lanpostuak erreserbatzeko legezko betebeharra ez betetzea, edota haren ordezko salbuespenezko neurriak ez aplikatzea).

Enpleguaren arloko gainerako jarduketei dagokienez, aipatu behar da haien helburua eduki hauekin egon dela lotuta:

- Enpresaburuen betebehar formalak eta dokumentalak.
- Lan baimenak.
- Enplegua sustatzeko, lanerako lanbide-prestakuntzarako eta etengabeko prestakuntzarako estatuko laguntzak eta diru-laguntzak.
- Enplegua sustatzeko, lanerako lanbide-prestakuntzarako eta etengabeko prestakuntzarako autonomia-erkidegoko laguntzak eta diru-laguntzak.

2017

Estatuko Administrazio Orokorraren eta EAEko Administrazioaren lankidetza-hitzarmenak direla medio osatutako gainerako kanpainak kaltetu gabe, 2017an, kanpaina hauetan egingo da indar handiena:

Prebentzioaren eta Laneko arriskuen arloan:

- Sektore aeronautikoko kromatuak.
- Siderometalurgia-sektoreko industria, enpresa txikiak.
- Herri-lanak eta eraikuntza.
- Laneko arriskuen prebentzioa, genero-ikuspegia aintzat hartuta.

Lan-harremanen eta enpleguaren arloan:

- Iruzurrezko kontratazioa.
- Lanaldi partzialeko kontratuak.
- Lanaldia.
- Desgaituak laneratzea.
- Enplegu-erregulazioko egunen kontrola eta egiaztapena.